

Protestantse gemeente De Bron Groningen

Donderdag 28 maart 2024 Aanvang 19.30 uur

Witte Donderdag kleur: paars

Voorganger: ds. Harmen Jansen

Muzikale begeleiding: Gerlof Woudstra

Ouderling: Jan de Jong

Diaken: Jelle Kooistra

Lector: Marjolein Pieters

Witte Donderdag

Dienst van Schrift en Tafel

Entree: in stilte gaan we zitten

Klokgelui en aansteken van de paaskaars

Stilte

Zingen: Lied 569 vers 1 en 2

1 Toen Je - zus wist: nu is ge - ko-men
het uur om door de nacht te gaan,
heeft Hij een lin - nen doek ge - no-men
en wa - ter in een schaal ge - daan.

- 2 Hij gaf ons zwiigende een teken
en kwam ons voet voor voet nabij,
Hij deed het water van zich spreken,
het stort zich uit en reinigt mij.

Lezen: Johannes 13: 1-15 (de lector(L) is de verteller, de voorganger(V) Jezus, *alle gemeenteleden(A)* vertolken Petrus)

(L) Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden. Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had. Toen hij bij Simon Petrus kwam, zei deze:

(A) *'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?'*

(L) Jezus antwoordde:

(V) *'Wat ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.'*

(L) Petrus zei:

(V) *'O nee, mijn voeten zult u niet wassen, nooit!'*

(L) Maar toen Jezus zei:

(A) *'Als ik ze niet mag wassen, kun je niet bij mij horen,'*

(L) antwoordde hij:

(A) *'Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!'*

(L) Hierop zei Jezus:

(V) *'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie*

zijn dus rein – maar niet allemaal.’

(L) Hij wist namelijk wie hem zou verraden, daarom zei hij dat ze niet allemaal rein waren. Toen hij hun voeten gewassen had, deed hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats.

Hij vroeg:

(V) ‘Begrijpen jullie wat ik gedaan heb? Jullie zeggen altijd “meester” en “Heer” tegen mij, en terecht, want dat ben ik ook. Als ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. Ik heb een voorbeeld gegeven; wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen.’

Zingen Lied 569 vers 3 en 4

3 Zo is de Heer een knecht geworden
en tot de bodem toe gegaan
om ons met ootmoed te omgorden,
Hij doet ons zijn geringheid aan.

4 Heer van mijn hart, U bent gekomen
de nacht door naar uw grote dag,
ik heb in eenvoud aangenomen
dat ik U daarin volgen mag.

Gebed

Lezen: Mattheus 26, 17-29 (de lector(L) is de verteller, de voorganger(V) Jezus, *alle gemeenteleden*(A) de leerlingen inclusief Judas)

(L) Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood kwamen de leerlingen naar Jezus toe en vroegen:

(A) ‘*Waar wilt U dat wij voorbereidingen treffen zodat U het pesachmaal kunt eten?*’

(L) Hij gaf hun de opdracht om naar een zeker persoon in de stad te gaan en hem te zeggen: ‘De meester laat u weten: “Mijn tijd is nabij; Ik wil met mijn leerlingen bij u het pesachmaal gebruiken.”’

(L) De leerlingen deden wat Jezus hun had opgedragen en bereidden het pesachmaal. Toen de avond was gevallen, lag Hij samen met de twaalf aan voor de maaltijd. Onder het eten zei Hij tegen hen:

(V) ‘Ik verzeker jullie: een van jullie zal Mij uitleveren.’

(L) Dit bedroefde hen zeer, en de een na de ander vroegen ze Hem:

(A) ‘*Ik toch niet, Heer?*’

(L) Hij antwoordde:

(V) ‘Hij die tegelijk met Mij iets uit de schaal nam, die zal Mij uitleveren. De Mensenzoon zal heengaan zoals over Hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.’

(L) Toen zei ook Judas, die Hem zou uitleveren:

(A) ‘*Ik ben het toch niet, rabbi?*’

(L) Jezus antwoordde: (V) ‘Jij zegt het.’

(L) Toen ze verder aten nam Jezus een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood en gaf de leerlingen ervan met de woorden: (V) ‘Neem, eet, dit is mijn lichaam.’

(L) En Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker met de woorden:

(V) ‘Drink allen hieruit, dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden. Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken, tot de dag dat Ik er met jullie opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van mijn Vader.’

Zingen Lied 395 vers 1 en 2

Tekst: Karel Deurloo; muziek: Wim ter Burg

1 Op de a-vond, toen de uit-tocht
uit E-gyp-te werd ge-vierd,
en de mat-se werd ge-bro-ken
en de wijn werd in-ge-schon-ken,
toen heeft Je-zus aan zijn men-sen
een ge-heim ge-leerd:
refrein:
Wij gaan rond met het brood,
wij gaan rond met de wijn,
want ie-der-een mag le-ven
en vro-lijk zijn.
Wij gaan rond met het brood,
wij gaan rond met de wijn,
want ie-der-een mag le-ven
en vro-lijk zijn.

- 2 Op die avond van het paasfeest
heeft Hijzelf ons uitgelegd,
dat het brood ons werd gegeven
als een teken van zijn leven,
dat Hij uitdeelt aan zijn mensen,
dat heeft Hij gezegd. (*refrein*)

Overdenking

Zingen Lied 395 vers 3 en 4

- 3 Op die avond, toen de beker
werd gezegend door de Heer,
zei Hij: wat jullie misdeden,
dat is nu voorgoed verleden,
je mag leven van vergeving,
nu en telkens weer. (*refrein*)
- 4 Op die maaltijd van het paasfeest,
op de avond voor zijn dood
zei Hij: zelf zal Ik er bij zijn
op het feest waar jullie vrij zijn,
op de maaltijd die God aanricht,
en dat feest wordt groot! (*refrein*)

Tafelgebed, in beurtspraak tussen linker en rechter gedeelte

- v: In dit uur van gedachtenis staan wij voor U, o God.
Wij gedenken en vieren uw schepping,
uw veelvoudig geschenk voor alle mensen:

l: de goede aarde
r: het gezegende leven
l: de zon en de regen
r: het licht en het donker
l: de dag en de nacht
r: de tijden en de seizoenen
l: het brood op de tafel
r: de gevulde beker

- v: En wij vieren uw bevrijding, want met dit brood en deze beker gedenken wij hier Jezus,
een mens als wij, en toch zo ánders mens als wij:

l: geen heerser, maar een dienaar
r: geen rover, maar een herder
l: een mens die niet slaat, maar geneest
r: die niet oordeelt, maar vrijspreekt
l: die niet voor zichzelf leeft, maar voor anderen
r: die niet verdeelt, maar verenigt

- v: We gedenken Jezus, die het kleed van zijn heerlijkheid heeft afgelegd
en het slavenkleed heeft aangetrokken. Hij heeft voor ons geknield,
Hij heeft ons gediend, in liefde tot het einde.
We gedenken Jezus, die vurig heeft verlangd het paasmaal met ons te eten
en ons brood te worden, ons levensbloed. Hij is de nacht ingegaan,
de donkerte die ook over onze wereld ligt:

- l: de nacht van het verraad**
- r: de nacht van de eenzaamheid**
- l: de nacht van de angst**
- r: de nacht van het geweld**
- l: de nacht van de veroordeling**
- r: de nacht van de dood**

v: Maar eerst heeft Hij, in de nacht vóór zijn lijden en sterven, brood genomen, gebroken en uitgedeeld, en gezegd:
“Neem en eet, dit is mijn lichaam, voor jullie gegeven.”
Daarna heeft Hij de beker genomen en gezegd:
“Neem deze beker, deel hem met elkaar.
Dit is mijn bloed - onverbrekkelijk verbond tussen God en jullie - voor jullie geschonken “Doe dit om mij te gedenken.”

**a: Wij zullen u gedenken, Heer Jezus:
brood worden voor elkaar,
ons schenken aan elkaar.**

v: We danken U, God, om Jezus, uw Zoon.
Hij is zijn weg gegaan, in liefde tot het einde.
En zie, Hij leeft bij U.
De nacht is dag geworden, duisternis is licht geworden.
De dood is overwonnen door het leven.
Dat onvoorstelbare mysterie belijden we hier,
in het leven dat Gij geeft,
het leven over de grens van de dood.
En we bidden om uw Geest,
die deze gaven heeft gemaakt tot méér dan brood,
tot méér dan sap of wijn,
tot de levende aanwezigheid van Jezus, uw Zoon.
We bidden om uw geest, om zijn geest:

- l: de geest van trouw en betrouwbaarheid**
- r: de geest van oprechtheid en waarheid**
- l: de geest die muren neerhaalt**
- r: de geest die ons grenzen doet overschrijden -**
- l: de geest die ons bindt aan elkaar**
- r: de geest die ons tot liefde beweegt**

v: Omwille van Jezus bidden wij U, God:
laat ons de goede wegen vinden, de zuivere waterbronnen,
herstel en genezing, het echte, overvloedige leven door Jezus,
onze Heer. Om Hem zijt Gij gezegend,
door Hem geeft Gij de Geest,
die ons opbouwt tot één gemeenschap, tot zijn lichaam in deze wereld.

Onze Vader

*Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
laat uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven
wie ons iets schuldig is.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons van het kwaad.
Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit tot in eeuwigheid. Amen.*

De vredesgroet

Tijdens de rondgang zingen we Lied 568a

U - bi ca - ri - tas et a - mor,

u - bi ca - ri - tas, De - us i - bi est.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of two systems of music, each with a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment line (bass clef). The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 2/4. The first system contains the lyrics 'U - bi ca - ri - tas et a - mor,'. The second system contains the lyrics 'u - bi ca - ri - tas, De - us i - bi est.' and features a triplet of eighth notes in the vocal line.

Een gebed 'Om nabijheid' (naar Niek Schuman)

Zingen Lied 998 vers 1 t/m 4

1 Je hebt je vrien-den toen bij-een-ge-roe - pen,___
hun vui-le voe-ten als een knecht ge-was-sen;___
met-een zond Jij hen weg om te ont-moe-ten___
wie niet in de-ze kil-le we-reld pas - sen._____

2 Je vroeg hen: doe als Ik en ga naar buiten, 3 Het stof van al de wegen van ons leven,
en blij elkaar met dit gebaar verrassen kom, was het van de stukgelopen voeten.
in plaats van je in kerken op te sluiten. Kom, geef dat onze handen hen genezen
Je moet steeds anderen de voeten wassen. die ver van huis geen goede vriend
ontmoeten.

4 Het helder water stromend uit jouw bronnen
wast onze voeten, zuivert onze wonden
Als boden van jouw vrede, hier begonnen,
zo worden wij de wereld in gezonden.

Als overgang naar Goede Vrijdag lezen we: Matteüs 26: 30-35 (de lector(L) is de verteller, de voorganger(V) Jezus, *alle gemeenteleden(A)* vertolken Petrus)
(L) Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg. Onderweg zei Jezus tegen hen:

(V) 'Jullie zullen mij deze nacht allemaal afvallen, want er staat geschreven: Ik zal de herder doden, en de schapen van zijn kudde zullen uiteengedreven worden. Maar nadat ik uit de dood ben opgewekt, zal ik jullie voorgaan naar Galilea.'

(L) Petrus zei:

(A) '*Misschien zal iedereen u afvallen, ik nooit!*'

(L) Jezus antwoordde hem: '

(V) 'Ik verzeker je: deze nacht zul je, nog voor de haan gekraaid heeft, mij driemaal verloochenen'.

(L) Petrus zei:

(A) '*Al zou ik met u moeten sterven, verloochenen zal ik u nooit.*'

(L) Alle andere leerlingen vielen hem daarin bij.

**De liturgische voorwerpen worden de kerk uitgedragen,
de kaars wordt uitgeblazen,
daarna verlaten wij de kerkzaal in stilte.**